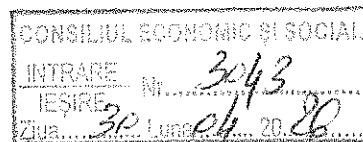

ROMANIA

Expunere de motive

privind completarea Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar și a Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Prezenta propunere legislativă are ca obiect completarea cadrului normativ aplicabil cazurilor de violență psihologică – bullying în unitățile de învățământ preuniversitar, în scopul consolidării mecanismelor de prevenire, intervenție și protecție efectivă a elevului victimă, precum și al creșterii eficienței aplicării măsurilor existente.

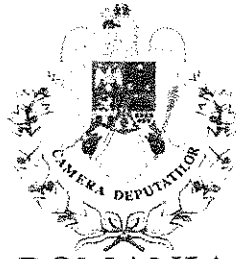
Necesitatea intervenției legislative rezultă din faptul că Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 prevede obligația unităților de învățământ de a dispune măsuri de sprijin pentru victime și măsuri de sprijin ori sancțiuni pentru autori, precum și obligația de acțiune potrivit procedurilor de management al cazurilor de violență. Cu toate acestea, cadrul legal actual nu stabilește în mod expres termene procedurale unitare pentru intervenție, nu reglementează distinct unele garanții procedurale ale elevului victimă și nu prevede în mod suficient diferențiat consecințele juridice ale neîndeplinirii obligațiilor de protecție.

În acest context, propunerea legislativă urmărește consolidarea caracterului efectiv al protecției elevului victimă prin:

- stabilirea unor termene clare și previzibile pentru dispunerea și comunicarea măsurilor de protecție și pentru soluționarea contestațiilor;
- întărirea garanțiilor privind prioritatea protecției imediate a elevului victimă;
- interzicerea condiționării protecției de participarea la mediere sau dialog atunci când aceasta poate afecta siguranța copilului;
- clarificarea imposibilității utilizării mutării sau transferului victimei ca soluție administrativă standard, cu excepția cazului în care aceasta este solicitată;
- introducerea unei măsuri temporare de desfășurare a activităților didactice în sistem online sau hibrid, ca formă de protecție;
- reglementarea expresă a intervenției unității de învățământ în cazurile de bullying realizate prin mijloace de comunicare electronică între elevii aceleiași unități de învățământ;
- completarea regimului contravențional existent pentru a sancționa neîndeplinirea obligațiilor legale de protecție.

Din perspectiva impactului social, reglementarea urmărește întărirea protecției copilului împotriva violenței psihologice în mediul școlar și reducerea riscului de revictimizare, prin asigurarea unei intervenții mai rapide și mai coerente din partea unităților de învățământ.

În plan educațional, măsurile propuse contribuie la garantarea exercitării efective a dreptului la educație al elevului victimă, la prevenirea abandonului școlar și la îmbunătățirea climatului de siguranță în unitățile de învățământ.

ROMANIA

Propunerea legislativă nu instituie structuri administrative noi și nu generează, în mod semnificativ, costuri suplimentare la bugetul de stat. Aplicarea acesteia se realizează prin instituțiile și mecanismele deja existente în sistemul de învățământ și în domeniul protecției copilului.

Din punct de vedere normativ, intervenția vizează în principal:

- a) completarea Legii nr. 198/2023, prin introducerea unor dispoziții privind termenele de intervenție, garanțiile procedurale, măsurile de protecție și regimul sancționator;
- b) corelarea dispozițiilor din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu reglementările actuale din domeniul educației.

Intervenția legislativă este justificată de necesitatea asigurării unei protecții efective, previzibile și unitare a elevilor în situații de violență psihologică – bullying, în acord cu principiul interesului superior al copilului.

Implementarea reglementării presupune actualizarea procedurilor interne ale unităților de învățământ, corelarea regulamentelor și planurilor de prevenire a violenței școlare, precum și adaptarea mecanismelor de monitorizare și control de către autoritățile competente.

Având în vedere aceste considerente, se propune adoptarea prezentului proiect de lege.

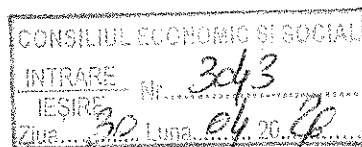
Deputat Răzvan Enachi
Circumscripția electorală nr. 39, Vaslui

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege

pentru completarea Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar și a
Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (9) al articolului 65, se modifică și va avea următorul cuprins:

(9) Unitățile de învățământ au obligația de a stabili și de a aplica, cu celeritate, măsuri de sprijin pentru victime, precum și măsuri de sprijin și sancțiuni pentru autori. Măsurile dispuse trebuie să fie efective și proporționale, adecvate gravității cazului de violență, cauzelor și consecințelor acestuia și corelate cu nevoile educaționale, sociale și psihologice ale persoanelor implicate.

2. După alineatul (11) al articolului 65 se introduc paisprezece noi alineate, alin. (12) – (25), cu următorul cuprins:

(12) În cazul în care un elev este victima unor acte de violență psihologică – bullying, confirmate potrivit procedurii prevăzute la alin. (6), unitatea de învățământ dispune, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la confirmare, una sau mai multe măsuri de protecție a elevului victimă.

(13) În aplicarea alin. (12), unitatea de învățământ dispune, după caz, separarea fizică a elevului victimă de elevul agresor, modificarea clasei, a programului sau a participării elevului agresor la anumite activități școlare, supravegherea sporită a spațiilor și momentelor cu risc, precum și alte măsuri prevăzute de prezentul articol și de procedura prevăzută la alin. (6).

(14) În aplicarea măsurilor prevăzute la alin. (12), elevul victimă beneficiază de serviciile prevăzute la alin. (11).

(15) În aplicarea alin. (12), unitatea de învățământ sesizează instituțiile prevăzute la alin. (7), precum și alte autorități competente, după caz.

(16) Protecția elevului victimă nu poate fi condiționată de participarea acestuia la proceduri de mediere sau de dialog cu elevul agresor.

(17) Unitatea de învățământ nu poate dispune mutarea, transferul sau relocarea elevului victimă ca măsură de soluționare a situației de bullying, cu excepția cazului în care această măsură este solicitată în mod expres de părinte, de reprezentantul legal sau, după caz, de elevul major.

ROMANIA

(18) În cazuri grave sau repetate ori atunci când măsurile prevăzute la alin. (12) nu sunt suficiente, unitatea de învățământ dispune, cu prioritate, măsuri privind elevul agresor, cu respectarea dispozițiilor aplicabile nivelului de învățământ și a regimului sancționator prevăzut la art. 107. Măsurile dispuse potrivit prezentului alineat nu înlătură și nu înlocuiesc aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 107 alin. (5), după caz.

(19) Dacă măsurile prevăzute la alin. (18) nu sunt suficiente pentru asigurarea protecției efective a elevului victimă, directorul unității de învățământ sesizează, în termen de 2 zile lucrătoare, direcția județeană de învățământ preuniversitar sau, după caz, Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar, în vederea analizării condițiilor legale pentru transferul elevului agresor la o altă unitate de învățământ.

(20) Directorul unității de învățământ comunică în scris părintelui, reprezentantului legal sau, după caz, elevului major, în termen de 24 de ore de la dispunerea măsurilor prevăzute la alin. (12), măsurile adoptate, durata acestora și modalitatea de contestare.

(21) Contestația împotriva măsurilor prevăzute la alin. (12) poate fi formulată în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicare la direcția județeană de învățământ preuniversitar sau, după caz, la Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar. Contestația se soluționează în termen de 10 zile lucrătoare de la înregistrare și nu suspendă executarea măsurilor dispuse, dacă suspendarea ar afecta protecția elevului victimă.

(22) În cazul actelor de violență psihologică – bullying săvârșite prin intermediul platformelor digitale, rețelelor de socializare ori al altor mijloace de comunicare electronică, unitatea de învățământ are obligația de a interveni potrivit prezentului articol, dacă victima și elevul agresor sunt elevi ai aceleiași unități de învățământ, indiferent de locul sau momentul săvârșirii faptei.

(23) Prin derogare de la art. 18 alin. (2), în cazul în care protecția elevului victimă nu poate fi asigurată în mod adecvat exclusiv prin măsurile dispuse potrivit alin. (12)–(22), la cererea scrisă a părintelui sau a reprezentantului legal, iar în cazul elevului major, la cererea acestuia, elevul victimă poate urma temporar activitățile didactice în sistem online sau hibrid, prin decizie motivată a directorului, fără pierderea calității de elev și fără afectarea celorlalte drepturi.

(24) Măsura prevăzută la alin. (23) se dispune pe o perioadă de cel mult 30 de zile lucrătoare și poate fi prelungită motivat, dacă situația de risc persistă. În această perioadă, unitatea de învățământ asigură elevului victimă accesul la activitățile didactice, la materialele de studiu și la evaluări, în condiții echivalente cu cele aplicabile elevilor prezenți fizic.

(25) Unitățile de învățământ monitorizează aplicarea măsurilor de protecție dispuse potrivit prezentului articol și reevaluează situația elevului victimă ori de câte ori există indicii privind persistența riscului. În acest scop, regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ și planul de prevenire și reducere a violenței în școli prevăzut la alin.

(3) se actualizează în mod corespunzător.

3. La articolul 148 alineatul (1), după litera b) se introduc **trei noi litere, lit. c) – e)**, cu următorul cuprins:

e) nerespectarea de către directorul unității de învățământ a obligației de a dispune măsurile prevăzute la art. 65 alin. (12), în termenul legal, se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei;

ROMANIA

- d) încălcarea de către directorul unității de învățământ a interdicției de a condiționa protecția elevului victimă de participarea la mediere ori dialog, prevăzută la art. 65 alin. (16), se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei;
- e) încălcarea de către directorul unității de învățământ a interdicției privind mutarea, transferul sau relocarea elevului victimă, prevăzută la art. 65 alin. (17), se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.

4. Alineatul (3) al articolului 148, se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii prevăzute la alin. (1) lit. b) – e) se fac de către persoanele care au atribuții de control din cadrul DJIP/DMBIP sau al Ministerului Educației, în urma sesizării formulate de consiliul de administrație al unității de învățământ ori de către beneficiarii primari sau părinții/reprezentanții legali ai acestora.

Art. II. – Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 52 alineatul (1), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

h) prevenirea și combaterea comportamentelor agresive, de excludere socială, de umilire sau de marginalizare, precum și a oricăror forme de violență psihologică – bullying, astfel cum este definită în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, îndreptate împotriva copiilor, în unitățile de învățământ;

2. La articolul 52, alineatul (2³) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2³) Prevenirea și combaterea oricărei forme de violență psihologică – bullying în unitățile de învățământ se realizează cu prioritate prin măsuri de protecție imediată și efectivă a copilului victimă. Măsurile bazate pe dialog sau mediere pot fi dispuse numai dacă nu afectează siguranța fizică ori psihică a copilului și nu pot condiționa, întârzia sau înlocui măsurile de protecție prevăzute de lege.

Art. III. – În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Educației și Cercetării, precum și Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, modifică și completează, în domeniul lor de competență, actele normative subsecvente în vigoare, incidente, în vederea corelării acestora cu prezenta lege.

Art. IV. – Prezenta lege intră în vigoare la începutul anului școlar următor celui în care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.